

Parlamentul
Republicii Moldova

PB nr. 14-02/24

15 februarie 2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind măsurile economice și sociale anticriză aplicabile pentru micșorarea impactului generat de crizele suprapuse din anii 2022 -2023 și începutul anului 2024.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

Petru Burzulea
Boyan Verde
Luză Libove
Oleg Reidman

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. 49	
"16"	02 2024
Ora _____	

LEGE

privind măsurile economice și sociale anticriză aplicabile pentru micșorarea impactului generat de crizele suprapuse din anii 2022-2023 și începutul anului 2024

Luând în considerare situația catastrofală din mai multe sectoare ale economiei țării, creșterea substanțială a prețurilor la materia primă și a tarifelor reglementate, creșterea dobânzilor la credite, și

Pentru prevenirea unei crize economice și sociale profunde,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1

Pentru perioada anului 2024, se plafonează salariul lunar calculat demnitarilor publici, conform listei stipulate în Anexa la Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepția primarilor, viceprimarilor, președinților și vicepreședinților raioanelor, până la două salarii medii lunare pe economie, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 458 din 29.12.2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024.

Articolul 2

(1) Pentru întreaga perioadă martie-decembrie 2024 se suspendă toate achizițiile publice, la autoritățile publice centrale, care nu sunt stringent necesare pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, după cum urmează:

- Secretariatul Parlamentului;
- Aparatul Președintelui Republicii Moldova;
- Curtea Constituțională;
- Curtea de Conturi;
- Cancelaria de Stat;
- Ministerul Justiției;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Apărării;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;

- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării regionale;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Afacerilor Externe;

(2) Mijloacele financiare ale bugetului de stat prevăzute la alin. (1) din prezentul articol vor fi redistribuite pentru necesitățile de combatere a consecințelor crizelor suprapuse.

Articolul 3

(1) Se instituie aplicarea moratoriului pe un termen de 90 de zile, pentru plățile aferente creditelor bancare și nebancare datorate.

(2) Pentru perioada martie - decembrie 2024, la cererea persoanelor fizice și agenților economici băncile comerciale:

a) vor amâna plata ratelor de credit și/sau a dobânzilor, cu extinderea termenului contractului de credit cu o perioadă cel puțin 90 de zile;

b) nu vor calcula și nu vor aplica dobânzi, comisioane sau penalități de întârziere, sau alte plăți pentru extinderea termenelor contractului de credit.

Articolul 4

Guvernul va crea un fond anti-criză, în care, din economiile realizate conform prevederilor articolelor 1 și 2 al prezentei legi, va realoca sursele financiare necesare pentru populație, întru atenuarea efectelor crizei pentru compensarea cheltuielilor și pierderilor suportate de acestea.

Articolul 5

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) În termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va propune Parlamentului modificarea și ajustarea actelor normative relevante pentru aplicarea corespunzătoare a prezentei legi și va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind măsurile economice și sociale anticriză aplicabile pentru micșorarea impactului generat de crizele suprapuse din anii 2022 -2023 și începutul anului 2024

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege privind măsurile economice și sociale anticriză aplicabile pentru micșorarea impactului generat de crizele suprapuse din anii 2022 -2023 și începutul anului 2024 a fost elaborat și înaintat de către un grup de deputați ai Frațiunii Blocul Comuniștilor și Socialiștilor în Parlamentul RM, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în contextul crizelor suprapuse cu care se confruntă Republica Moldova. Amintim că, de către Parlament a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul țării la data de 24 februarie 2022 și a durat pînă la 30 decembrie 2023, timp în care Guvernul RM a fost delegat cu dreptul în luarea deciziilor prompte și gestionarea eficientă a riscurilor și amenințărilor precum și atenuarea crizelor suprapuse cu care s-a confruntat țara în toată această perioadă.

Aceste crize care au început din a.2022 continuă să afecteze populația Republicii Moldova pînă astăzi, diminuând în mod critic calitatea vieții. Cîteva cifre care sunt relevante constatăm: 1. Creșterea inflației de peste 48%; 2. Creșterea ratei dobânzii la credite de la 6,75% la 17,8%; 3. Creșterea costurilor de producție pe diferite categorii cu 200-300%; etc. Astfel, este imperios necesară intervenția statului în vederea reducerii

riscurilor la care sunt expuse persoanele fizice și juridice, prin aplicarea unor măsuri de ordin economic și operațional.

De menționat că optimizarea cheltuielilor publice prezintă un instrument aplicat pe larg în statele democratice care se confruntă cu criză, fiind o măsură firească și necesară în vederea atenuării impactului negativ asupra populației.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege propune implementarea unui set de măsuri menite să optimizeze cheltuielile publice prin redirectionarea mijloacelor financiare către sectoarele care necesită intervenția urgentă a statului.

Finalitatea urmărită rezidă în crearea de către Guvern a unui fond anti-criză, în care, economiile realizate conform prevederilor articolelor 1 și 2 al prezentului proiect de lege, vor fi realocate surse financiare necesare pentru populație, întru atenuarea efectelor crizei energetice și pandemice, respectiv prin compensarea cheltuielilor aferente creșterii inflaționiste. Sursele de finanțare ale fondului vor constitui economiile realizate din contul optimizării cheltuielilor publice, precum:

- 1) reducerea salariilor persoanelor cu funcții de demnitate publică până la limita maximă de două salarii medii pe economie;
- 2) suspendarea cheltuielilor publice aferente achizițiilor publice, la autoritățile publice centrale, care nu sunt stringent necesare pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, după cum urmează:

- ☐ Secretariatul Parlamentului;
- ☐ Aparatul Președintelui Republicii Moldova;
- ☐ Curtea Constituțională;
- ☐ Curtea de Conturi;
- ☐ Cancelaria de Stat;

- ☐ Ministerul Justiției;
- ☐ Ministerul Afacerilor Interne;
- ☐ Ministerul Apărării;
- ☐ Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- ☐ Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării regionale;
- ☐ Ministerul Finanțelor;
- ☐ Ministerul Afacerilor Externe;

Totodată, proiectul de lege instituie măsuri directe de susținere a populației și agenților economici. În acest sens în conformitate cu articolul 3 din proiectul de lege, la cererea persoanelor fizice și agenților economici instituțiile bancare și nebancare:

- a) vor amâna plata ratelor de credit și/sau a dobânzilor, cu extinderea termenului contractului de credit cu o perioadă cel puțin 90 de zile;
- b) nu vor calcula și nu vor aplica dobânzi, comisioane sau penalități de întârziere, sau alte plăți pentru extinderea termenelor contractului de credit.

La fel, se propune instituirea moratoriului pentru plățile aferente creditelor bancare și nebancare datorate, pe un termen de 90 de zile.

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de lege nu implică cheltuieli suplimentare la bugetul de stat. Or, scopul prezentului proiect implică optimizarea finanțelor public și realocarea mijloacelor financiare din contul economiilor efectuate.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul respectiv urmează să fie plasat spre consultare publică pe

portalul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, în
ordinea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul
decizional.

Deputați în Parlament

P. Burduja P. Burduja